

Молодий комуніст

Орган Кіровоградського обласного ЛКСМУ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Четвер, 3 березня 1983 року

№ 27 (3223).

Ціна 2 коп.

ДВОДЕННИЙ СЕМІНАР

Питання підвищення організаторської і політико-виховної роботи міських, райкомів партії і посилення особистої відповідальності керівних кадрів за виконання рішень XXVI з'їзду партії, тринадцятого і листопадового (1982 р.) пленумів ЦК КПРС, завдань п'ятирічки розглядалися в обласному комітеті Компартії України на дводенному семінарі перших секретарів міських та районних комітетів партії.

З доповідями виступили перші секретарі міських партій: Кіровоградського — В. О. Сокуренько, Світловодського — В. М. Сідух, Олександрійського — В. І. М'ясникін; перші секретарі райкомів партії: Ленінського і Кіровського міст Кіровограда — С. С. Ліновиченко і О. К. Тупчієнко, Гайворонського —

М. Д. Зятін, Новоархангельського — І. С. Зубець, Новоукраїнського — В. Я. Круценко, Онуфріївського — В. Д. Іванов, Ульяновського — Л. О. Дейнека.

У виступах наголошувалося на необхідності посилення роботи міських і районних партійних організацій по патріотичному, моральному та інтернаціональному вихованню трудящих, удосконалення роботи міських і районних комітетів партії по керівництву первинними партійними організаціями, підвищення авангардної ролі комуністів.

Учасники семінару побували в колективі «Україна» Кіровоградського району, приміському радгоспі «Зоря» та виробничому об'єднанні «Друкмаш», де вивчали роботу тепличного і підсобного господарств, практику використання промислових робіт.

На семінарі виступив перший секретар обкому Компартії України М. Г. Саміляк.

Робочій хвилині-суворий лік!

Де вимогливість поєднують з турботою про трудівника, створюють хорші умови праці, там висока дисципліна, там раціональне використання робочого часу, вважають керівники колгоспу імені XXII з'їзду КПРС Новомиргородського району.

вити, легші умови? — продовжую розмову із завідувачем фермою.

— Хочете сказати — тепличні? Та сама молодь, комсомольці проти цього! Всі як один трудяться, не боячись труднощів, намагаючись добре зробити свою роботу і підсобити товаришам. Он та ж Люда Гержован. Дружить із набагато старшою дояркою Тамарою Здоровець. Запжди допомагають одна одній. Такі ж і всі дівча-

КРОК УПЕРЕД

НЕДІЛЯ. У хліборобів вихідний. Короткий перепочинок перед великим наступом. На майданчику тракторної — ні душі. А через дорогу, на фермі, яку очолює комуніст Микола Ілліч Гуцул, всі на своїх місцях: головний зоотехнік Світлана Миколаївна Ноур, сам завідувачий фермою, чергові з парткому, комсомольської організації, правління колгоспу, депутати сільської Ради, всі доярки фуражирі.

Загорується зимовля, яка склалася нелегко, бо сутужно з кормами. Однак ферма збільшує виробництво продукції. За січень цього року, приміром, мали виробити 970 центнерів молока, виробили 1154, мали продати державі 700 центнерів його, продали 1050. Успішно виконали і зведення лотого.

Виникає природне питання: завдяки чому? Де знайшли резерви? Ажне кажуть, що молоко у корови на язиці, а до буйних трав ще як до неба... Чому ж тоді порівняно з минулим роком надой на тварини збільшилися на 2 кілограми?

Біля ферми зустріли двох дівчат. Микола Ілліч сказав:

— До своїх мам ідуть. Мами у них доярки. Дочки ще вчаться у школі. Але у вільний час, у вихідні біжать сюди — і в поміч, і в науку...

— А потім?

— Потім! Поговорити з нашими доярками-комсомолками. Їх багато.

... Люда Гержован прийшла після школи.

— Людо! А як говориш відверто, то, напевне, ти закінчила школу, полишала село, поїхала кудись вступати вчитися, вернулася ні з чим додому, ти й пішла на ферму? — запитує.

Засміялась, замахала руками:

— Ні, зовсім не так. Мої батьки — тваринники. Батько, Анатолій Карпович, — кормачем, а мама, Раїса Яківна, дояркою по-

над два десятки років. Бачила й ч допомагати мамі. Бачила, що у неї хороша робота, захопилась нею, після школи стала самою дояркою і працюю з радністю.

— Отже, тебе настановили на цю путь батьки?

— Не тільки вони. У школу до нас навідувались голова колгоспу і секретар парткому...

— У нас тепер немає проблеми кадрів, — додає Микола Ілліч. — Раніше, бузало, задихалися від нестачі доярок. Основних і підмінних. Групи корів залишалися на роздот. Чи могло бути велике молоко? Ми стали більше уваги приділяти учням середньої школи. Бо тут і лише тут найголовніший резерв поповнення рядів трудівників ферми. Не раз зустрічалися у класах — на виховних годинах, на комсомольських зборах. Тут звучало й слово наших спеціалістів, доярок. І юні відгукнулася. Влітку допомагала заготовляти корми, доглядати теляток, старші йшли працювати підмінними доярками. Чимало з них залишилося на фермі. Он Антоніна Павлоза. Коли її мама — доярка захворіла зразу ж взяла її групу. Мати згодом повернулася, а Антоніна й: «Мамочко! Не ображайся, а групи тобі не віддам». Мати стала підмінною дояркою. Працюють разом... Є у нас і «сімейні екіпажі» — молоді подружжя. Хлопці стають скотарями, фуражирями. Їх багато. Добре слово хочеться сказати про Бориса Язана, Василя Грузіна, Віктора Волинського. І знаєте що їх захоплює?

Доярка Раїса Доброван каже на це:

— Якось радісніше на серці коли чуєш і смієш, і тепле слово, і пісню, коли оточують тебе ровесники такі ж молоді, як ти. Це про мікроклімат у колективі, який впливає і на трудову дисципліну, і на кінцевий результат.

— Ви, напевне, створюєте для молоді так би мовити, тепличні умови? — питає.

— Ні, ні. Ми тільки створюємо хороше середовище для роботи. Ми тільки створюємо хороше середовище для роботи. Ми тільки створюємо хороше середовище для роботи.

— Ви, напевне, створюєте для молоді так би мовити, тепличні умови? — питає.

— Ні, ні. Ми тільки створюємо хороше середовище для роботи. Ми тільки створюємо хороше середовище для роботи.

Правління колгоспу, партком, комсомольська організація турбуються про молодих, як і про старших.

На ферму всіх привозять: відвозять або автобусом або спеціально обладнаною автомашиною. Є чудовий будинок тваринника В ньому — кімната відпочинку з газетами, журналами, книгами, з телевизором. Тут і відпочинок, і навчання — комсомольське й за спеціальністю. Щодокадрі підсумки вручення червоних вимпелів премій...

Про навчання партком і правління колгоспу турбуються особливо, націлюючись на майбутнє. Світлану Ноур, приміром, колгосп послав на навчання, виплачував стипендію, і тепер вона головний зоотехнік на фермі...

Тут у будинку тваринника, душева кімната, лазня. Поруч і дільня. У ній — смачні недорозі стовпи... Все зроблено, щоб люди час не гаяли, щоб були задоволені роботою. У літній час — цікаві поїздки. Хіба забудеш екскурсії в братню Болгарію, по видатних містах Вітчизни?

Молодим сім'ям колгосп допомагає споруджувати гарні будинки.

І за все це молодь відповідає самовідданою працею зразковою виробничою дисципліною. На фермі у кожному корівнику, я б сказала, ідеальна чистота.

А як же все-таки з кормами? Їх бракує. Але тваринники з самого початку змивали худоби повели напольгиву боротьбу за ошадливе використання кожного кілограма силосу, зерна, за суворе дотримання раціонів. Тому зросла ціна робочого часу, кожна хвилинка якого — додаткові порівняно з минулим роком, кілограми молока.

М. СТОЯН, громадський кореспондент «Молодого комуніста» с. Мартоноша Новомиргородський район.

ЯК МАІСТРА СВОЄІ СПРАВИ І ХОРОШОГО ТОВАРИША ЗНАЮТЬ У КОЛЕКТИВІ БОБРИНЦЬКОГО ЗАВОДУ ПРОДТОВАРІЗ РОЗМІШУВАЧА ХАЛІЗН КОМСОМОЛКУ НАТАЛІЮ ЧУРАК. ПЕРЕВИКОНАННЯ ЗМІННИХ НОРМ СТАЛО ДЛЯ НЕЇ ПРАВИЛОМ. ПОРТРЕТ ДІВЧИНИ — НА ЗАВОДСЬКІЙ ДОШЦІ ПОШАНИ.

Фото В. ГРИБА.

ПРОДОВОЛЬЧА ПРОГРАМА ТВОЇМ ВНЕСОК КОМСОМОЛ

Державою розроблено цілий ряд заходів з метою ширшого залучення громадян до ведення домашнього господарства. Помітні зрушення в цьому напрямі можна простежити на прикладі будь-якого населеного пункту. Скажімо, у нашій Олександрії, хоч і не стрімкими темпами, але почала збільшуватись у колгоспників кількість рогатої худоби. Люди зрозуміли, наскільки вигідно укладати договори з колгоспами. Бажаючи виділятися комбікормом або зерном, 0,15 гектара землі. Колгосп видає для засіву цієї ділянки 50 кілограмів ячменю. Забезпечують нас і грубими кормами. Якщо житель села добросовісно виконує умови договору, йому ідуть назустріч: випикують (за умови, що є в наявності) те, що він просить.

Багато господарств віддають молодняк ВРХ на дорощування громадянам. У місцевому колгоспі імені Горького більше прижилося інша форма:

ДОГОВІР: ВИГОДА ОБОПІЛЬНА

колгоспники зобов'язуються відгодовувати і здавати власну худобу. У такий спосіб колгоспові вдається не тільки зберегти поголів'я, а й значно збільшити його. Ажне кожному зрозуміло, що, вирощуючи колгоспного бичка, господар хоч і відгодовує його, але кількість тварин у громадському стаді залишається незмінною.

У середині лютого ми мали 7 договорів на відгодовування худоби і 20 — на здачу молока. З настанням весни, коли люди зайняті на польових роботах, здавати молоко стане зручніше. Багато колгоспниць з рілннної бригади, йдучи на роботу, беруть з собою відра. Опівдні колгоспна машина підвозить їх до того місця, де зупиняється на водопій череді. Хазяйки доять корів і тут же здають молоко.

Доводиться чути, що домашнім господарством можуть займатися люди старшого віку. Вони, мовляв, звикли. Практика ос-

тання років підтверджує протилежне. У сім'ї Івана Семеновича Батушенка, приміром, троє малих дітей, та це не заважає по-регти поголів'я, а й значно збільшити його. Ажне кожному зрозуміло, що, вирощуючи колгоспного бичка, господар хоч і відгодовує його, але кількість тварин у громадському стаді залишається незмінною.

Усе частіше приходять до сільської Ради люди. Просять детальніше роз'яснити умови договорів, цікавляться закупівельними цінами на продукцію, розпитують, від чого вони залежать. Через деякий час прізвисько цієї людини уже значиться в списках, осіб, які активно допомагають колгоспові. Отже, певний досвід с. Мета тепер — всіяляко поширювати його.

Н. КУЙДА, голова виконкому Олександрійської сільської Ради народних депутатів. Кіровоградський район.

ПРИЙДИ НА ФЕРМУ З КВІТАМИ

Переможцями змагання за зразкове естетичне оформлення тваринницьких приміщень у господарстві Вишняцького району Чернівецької області стали школярі. І серед них — дівчатка й хлопчики з Іспаської середньої школи, які зовсім не гостями почу-

вають себе на фермі місцевого колгоспу імені Т. Г. Шевченка. — Юні шефи, — говорить голова правління М. М. Сандулян, — дбають про те, щоб у тваринників завжди був добрий настрій. Ось чому вони часто приходять на ферму з кві-

тами. За кожним класом закріплено певний тваринницький відділок. Стараннями юних на кожному з них створено червоний куточок. Тут вивішені соціальні зобов'язання тваринників і учнів. Школярі часто виступають перед колгоспниками з концертами.

С. КАШТАЛЯНИК, кор. РАТАУ.

«ПІДУ В РОБІТНИКИ!»

«Немає вищого звання, ніж горде ймення робіт-

ник» — такою була тема комсомольських зборів у середній школі № 17 м. Кіровограда. Учні обговорили звернення делегатів і злоту учнів профтехучилища УРСР до ровесників із ПТУ і загальноосвітніх шкіл республіки.

Делегат злоту учнів МПТУ № 2 імені Героя Радянського Союзу О. С. Єгорова Станіслав Смирнов, майбутній автотранспортник, схвильовано розповів про дії, проведені в Києві:

— Найбільше вражен-

ня на мене справила Виставка досягнень народного господарства УРСР, на Дошку пошани якої занесено і колектив нашого училища.

На комсомольських зборах виступили колишній учень нашої десятирічки, а нині майстер виробничого навчання МПТУ № 2 М. М. Котельников, викладач цього училища О. Г. Черников. Заступник секретаря комітету комсомолу школи Юрій Куцарев повідомив, що майже 50

восьмикласників виявили бажання навчатися в профтехучилищах міста, а Ігор Спіцин, комсомольський секретар, підкреслив, що влітці великої групи школярів в колектив ПТУ — конкретна відповідь комсомольської організації школи на звернення делегатів і республіканського злоту.

В. КАЮКОВ,
організатор поза-
класної роботи се-
редньої школи № 17.

м. Кіровоград.

ЗУСТРІЧ

ІЗ «ЗІРКОЮ»

У міському Палаці культури імені Компанієць відбулася зустріч студентів педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна з тренерами та футболістами «Зірки». Старший тренер В. Б. Самохін розповів про підготовку до нового сезону, про зміни в команді, познайомив майбутніх педагогів

з молодими футболістами. А тренер В. І. Полевий, роблячи короткий екскурс в історію команди, назвав імена колишніх гравців «Зірки» — відомих усіх країні футболістів В. Мунтян, В. Веремеєва та молодих спортсменів В. Гошкодері, М. Михайлова, М. Латиша, В. Євтушенка, які вчилися у педагогічному інституті.

О. КОНОНЕНКО,
завідуючий відділом міському комсомолу.

НА 110—115 ПРОЦЕНТІВ ВИКОНУЄ ЗМІННІ НОРМИ ОПЕРАТОР РОЗЛИВНОЇ МАШИНИ МАЛОВІСЬКІВСЬКОГО ЗАВОДУ СУХОГО МОЛОКА ТЕТЯНА БОНДАР. ЦЕ І ЇЇ ЗАСЛУГА В ТОМУ, ЩО ПІДПРИЄМСТВО УСПІШНО СПРАВЛЯЄТЬСЯ ІЗ ЗАВДАННЯМИ.

Фото І. КОРЗУНА.

БЕРЕЖЛИВІСТЬ У МАЛОМУ — ЕКОНОМІЯ У ВЕЛИКОМУ

Скільки коштує поламаний стілець?

У кожному класі середньої школи № 17 м. Кіровограда створено пости бережливих. Основний обов'язок їх членів — стежити за чистотою і порядком у десятирічці, збереження шкільного майна. Керують роботою постів шкільний комітет комсомолу і рада піонерської дружини.

Активно включаються у рух бережливих жовтеньята. Приміром, першокласники Андрійко Дар'їн, Світлана Гуйван, Дмитрик Коваленко, Оксана Скердан, Сашко Круглов відповідають за акуратне ставлення до підручників і зошитів у своєму I «В». Разом зі своєю вчителькою Ольгою Леонідівною Суржан учні добилися того, що їхня класна кімната — одна з найкращих у школі.

Бібліотекар Г. С. Ліперська організувала клуб «Книжчина лікарня», в якому беруть участь багатокласники, в основному молодших класів. Вони із задоволенням «лікують» книги. Результати своєї копійної роботи і рейдів «Про що розповідає портфель» оголошують у стінній «Юній книголюб».

Діти не тільки бережуть шкільне майно, а й самі ремонтують поламані стільці, столи, інші меблі.

Давайте завітаємо в одну із шкільних майстерень. Тут кипить робота — працює ремонтна бригада з числа хлопців 7—8 класів. Її створив учитель праці Григорій Леонідович Без-

палій. Учні ремонтують шкільний інвентар, фарбують табуретки, виготовляють сошки, швабри. Серед членів ремонтної бригади — восьмикласники Костя Саєнко, Аполілій Гринюк, Сергій Коломієць, Віктор Гаврилов та інші.

Я звернулася до Віктора Гаврилова і Сергія Коломієць:

— Що виготовляєте ви на уроках праці?

— З нашою школою підтримують ділові і дружні зв'язки кілька підприємств міста. Серед них РБУ-2 облрембудтресту. Для них ми виготовляємо болти різних розмірів і мулярні кельми.

— Хлопці, чи є у вашій школі гуртки технічної творчості?

— Так, — продовжує Сергій, — ми і зараз відвідуємо гурток «Умілі руки», який очолює Григорій Леонідович Безпалій. Виготовляємо різні іграшки, займаємося випалюванням і різьбленням по дереву.

Праця в ремонтній бригаді допомогла багатьом учням вибрати свою майбутню життєву спеціальність. Так, Віктор Гаврилов мріє стати інженером-технологом, а Сергій Коломієць продовжуватиме навчання в Кіровоградському МПТУ № 4. Їхній наставник Г. Л. Безпалій вчить хлопців працелюбства, серйозного ставлення до навчання і роботи, поваги до людей праці.

М. КУНЧЕНКО,
десятикласниця СШ
№ 17.
м. Кіровоград.

В ЯКОМУ ВИМІРІ МАСШТАБНІСТЬ?

ЩО ГОЛОВНЕ в роботі первинної? Однозначно на це питання не відповіси. Однак такий момент, як виконання комсомольських доручень, варто виділити. Бо, зрештою, успіх залежить від того, хто як виконує доручену справу.

У громадській роботі виходить іноді, що на виду той, хто працює (краще чи гірше). Інші ж утаплюють прощарок, який називають пасивом комсомольської організації. (Як це не дивно, але сюди чомусь не відносять тих, хто погано виконує свої спільнські обов'язки).

— Сьогодні у нас кожен комсомолец має постійне доручення, — розповідає секретар комсомольської організації Світловодської музичної школи Тетяна Чередишчок.

Хочеться підкреслити слово «постійне». Що не кажи, а тимчасові доручення, якими б вони важливіми не були, і є тимчасові. Виконає, відзвітує — і вільний. Чекай, коли щось нове запропонують. Безперечно, не можна применшувати значення тимчасових доручень, але коли постійно займаєшся тимчасовим, то й взагалі формуються відповідне.

Добре, скажете, але це не завжди одне й те ж: усім мати постійні доручення і всім їх виконувати як слід.

Відповіддю тут може бути єдинка роботи комсомольської організації людиною, яка, маючи, найпильніше стежить за діяльністю первинної — секретарем партійної організації музичної школи Марією Василюк ШОДАНОВОЮ:

— З двадцяти одного члена ВЛКСМ не можу назвати жодного відверто пасивного. Не тому, що всі такі діяльні за натурою, а тому що члени комітету «примують» усіх працівників. Примувають, звичайно, в тому розумінні, що ніхто не залишається поза увагою. З кожним — індивідуальна робота. А головне, вважаю, в активній позиції і комітету комсомолу, і первинної в цілому. Якщо виникають проблеми, вирішують їх досить сміливо, спелено визначають свою роль у житті колективу. Скажу без перебільшення: багато чого в молоді можна навчитися. І па-

сивним у нас бути важко, бо для інертності немає ґрунту.

Перебільшення в оцінці немає. Звичайно, мова не про ідеальне благополуччя, коли ніяких тобто проблем. У колектив приходять комсомольці, яким ще треба адаптуватися з умовам мікроклімату вимогливості.

— Доводиться декому пояснювати, що комсомольська робота не зважає виконання основних обов'язків, — підключається до розмови заступник секретаря комсомольської організації Олена Кошарська. — Навіть навпаки. Від активності первинної залежать результати навчально-виховного процесу.

І підтвердженням тому практика роботи первинної. Тут діють п'ять секторів, кожен з яких має свою комісію, що затверджується на засіданні комітету комсомолу.

Про ефективність роботи комісії можна судити хоча б з такого факту. В музичній школі щомісяця практикують контроль за проведенням відкритих уроків, а результати їх аналізуються на засіданні комітету. Минулого року довелося констатувати, що Емма Пугач недостатньо професійно веде уроки. Довелося представити комсомольської організації виступити на педагогічній нараді. І ось результат: уже пізніше до молодого педагога немає претензій. Досвідчені викладачі відвідують уроки молодших колег. Це теж можна віднести до активу в роботі первинної.

Часто зустрічаєшся з таким. Діє сектор, є певні результати, а якщо глянути глибше, то виявляється, що насправді працює тільки той, хто відповідає за його роботу. Тут же кожен у своєму секторі виконує конкретні функції, а від цього конкретності набуває й уся робота.

Сфера діяльності комсомольців не обмежується рамками своєї первинної. Світлана Дудукина і Наталія Луб'яна ведуть роботу двох секторів місцевого профспілки: перша — культурно-масового, друга — сектору обліку.

Це — в будні. А у свята? Проявлення в педагогічній діяльності прозодії з комсомолу (урочисті збори «Коли тобі 28»), знаменні дати... В музичній школі знають, що краще ніж первинна комсомольська, цього ніхто не організує. За перше навчально-підви-

щено дев'ять концертів і лекцій-концертів.

ПРОБЛЕМА, ЯКУ НЕВАЖКО РОЗВ'ЯЗАТИ

Тетяна ЧЕРЕДИШЧОК:

— Як це не дивно, але іноді доводиться старатися для самих себе. У нас немає постійних контактів з комсомольськими організаціями Світловодська. Скажімо, в заводському комітеті думають над тим, як організувати дозвілля молоді, а ми в той же час шукаємо собі аудиторію. Чому не укласти договір про співдружність з робітничим колективом? Думається, місцевий комсомол міг би в цьому допомогти.

Що ж найголовніше в їхній роботі?

— Навчити дітей розуміти музику. Не тільки грати, а розуміти, чому Бах не схожий на Моцарта. А це важко, — каже Олена Кошарська.

Що важко, то важко. Не всі можна навчити. І не всі діти хочуть навчатися. Але цього хочуть усі батьки, діти яких відвідують музичну школу. Та це вже тема для іншої розмови.

А комсомольська організація взяла на себе і контакти з батьками; існує досить тісне співробітництво з батьківським комітетом. Раз на місяць проводяться батьківські збори. Не переоцінити значення співбесід з татами і мамами учнів. Кожен хоче, щоб його дитина зірвала свою квітку на ниві мистецтва. Тож дехто вважає, що чим довше юний музикант просидить за піаніно, тим краще для нього. В таких випадках не зашкодить нагадати про користь від дотримання режиму. Словом, тем для бесід вистачає.

Не всі їхні вихованці стануть професійними музикантами. Але любов до прекрасного гони обов'язково повинні винести з цих стін. Так розуміють масштаби своєї комсомольської роботи співачки Світловодської музичної школи.

А. РОМАНЮК,
спецкор «Молодого комунару».
м. Світловодськ.

«ЛІОНСЬКИЙ КАТ» ПЕРЕД СУДОМ

▲ ХТО ОПЛАЧУВАВ
ПОСЛУГИ БАРБ'Є?
▲ ЗНАХІДКА
ЕКСПЕДИЦІЇ
ХОРНЕРА
▲ «ПРИРУЧАЮТЬ»
ДЕРЕВА

МІЛЬЙОН РОКІВ ДО НАШОЇ ЕРИ

ГІПОТЕЗИ, ПРОБЛЕМИ, СУДЖЕННЯ

У політичному житті Франції з початку лютого появився новий фактор, пов'язаний із «поверненням» гітлеріації Клауса Барб'є — «ліонського кота». У пресу хвилюю вихлюпнулися спогади очевидців про героїчний і трагічний період історії країни сорокарічної давності. Знову розкупується і терміново перевидаються книги про Олір. З особливим почуттям відносяться французи у кінодрами і телепередачі про роки війни та окупації.

Слід зауважити, що антифашистська тема на Заході взагалі не в пошані. Тому молоде покоління далеко не завжди знає, що і заради чого пережили їхні батьки і батьки їхніх батьків під час другої світової війни. З цієї точки зору нинішній погляд Франції на минуле, на мою думку, великий корисний.

Мабуть, зайве говорити, що все, пов'язане з арештом К. Барб'є в Болівії, його висилкою з Ла-Паса, доставкою у Францію і нинішнім перебуванням у в'язниці, обговорюється засобами інформації до найменших деталей. Рядового француза зачепили за живе розповіді про злочини ката і збурила його багаторічна безкритичність. Свідчення істориків, спеціалістів, журналістів, як і свідчення очевидців, котрі публікує преса, сходяться в одному: Барб'є був узятий під захист американськими спецслужбами, котрі не раз рятували злочинця від гніву Франції. «Засекретили» спецслужби, — писала, наприклад, «Франс-суар», — оплачували послуги Барб'є, прекрасно знаючи, з ким вони мають справу.

Де ж солідарність союзників? Де справедливість? Де, нарешті, така популярна на Заході турбота про зневажені права, та не одного — десятків тисяч людей.

Права преса «втішає» Париж.

недоволених: переможці, мовляв, «завжди користувалися покідками переможених». Їх обізнаність і досвід в умовах «холодної війни» зі Сходом виявилися дуже корисними. І декого мимоволі ставить під сумнів необхідність покращення вбивств. Тим більше, що той «може розказати багато брідотів». Очевидно, мається на увазі можливість викриття «ліонським котом» деякого зі зрадників і прихвостнів окупантів, чого зі зрозумілих причин бояться праві. Серед тисяч французів, закатованих Барб'є, був і керівник національної ради Опору героєм Франції Жан Мулен. Ім'я людини, котра виділяла його фашистам, досі невідоме.

Французи чекають з'ясування всіх обставин, пов'язаних із «роботою» Барб'є в Ліоні. До речі, хоча відтоді минуло багато років, колишній гауптштурмфюрер ні на йоту не змінився, ні від чого не відхрещується і нісильки не кається. Ще недавно, входячи в німецький клуб Ла-Паса, він надирно кричав «хайль Гітлер», а кореспондентів журналу «Парі-матч» втовмачував, що есеєсець — це надлюдина.

Десять найбільших організацій ветеранів війни, засланих, інтернованих, ув'язнених гітлерівських концтаборів і учасників Опору представили суду свої звинувачення. Громадські країни одностайно вимагає швидкого, рішучого і справедливого суду. Сімдесят процентів опитаних висловилися за трансляцію всього чи частини процесу по телебаченню, що взагалі-то забороняється французьким законом. Між іншим, міністр юстиції оголосив про створення комісії, яка обговорить цю можливість.

О. ІГНАТОВ,
власкор АПН.

Знецінення фунта стерлінгів

ЛОНДОН. Знецінення британської національної валюти — фунта стерлінгів б'є всі нові історичні рекорди. У вівторок на лондонській валютній біржі за нього давали лише трохи більше 1,5 американського долара. Це означає, що ніколи ще за всю історію країни фунт стерлінгів не оцінювався так низько.

Економічні експерти зв'язують нинішнє падіння курсу британської валюти з катастрофічним становищем в економіці країни, яка переживає тепер найгострішу кризу за весь післявоєнний період.

(ТАРС).

Незграбні, пасивні, примітивні. Якими тільки негативними епітетами не нагороджували динозаврів, котрі населяли Землю в мезозойську еру! Однак в наші уявлення про цих істот необхідно внести поправки. Особливо після серії відкриттів, зроблених групою палеонтологів Принстонського університету (США) під керівництвом Річарда Хорнера. «Ці гіганти далеких епох були не такими вже й дурними та неповороткими, — говорить Хорнер. — У період розмноження вони збиралися у великі колонії і доглядали своїх «малюків» досить довго після того, як ті вилупилися з яйця. Вони були турботливими і пильними батьками».

На місці перших розкопок серед горбів Монтани вчений виявив залишки гніздів'я гадрозаврів — трав'яних плазунів, одного з різновидів динозаврів. У гніздах, які досягали семи метрів у діаметрі, лежало 24 яйця загостреної кінцем донизу. Судячи з майже цілої шкаралупи (вона розбита тільки в тому місці, де вилуплювався малюк), вони залишали гнізда одразу після появи на світ. Поблизу гніздів'я у великій кількості були знайдені скам'янілі останки молодих рептилій. З цього факту Хорнер робить висновок про те, що молоді тварини продовжували тут жити протягом року чи й більше.

Учений вважає, що в динозаврів мали існувати деякі форми взаємодії. Молодняк групувався в своєрідні «ясла», які знаходилися під охороною кількох дорослих, в той час як інші займалися добуванням їжі. Тут же палеонтологи виявили гніздів'я, розташовані в кілька рядів одне над одним. Цей факт свідчить про те, що гадрозаври розмножувалися і проживали тут не один рік підряд.

Неподалік від місця перших розкопок експедиція знайшла сліди ще кількох поселень динозаврів. Вони були суцільно поспані розбитою шкаралупою, і там часто попадалися скам'янілі останки молодих тварин. Хорнер вважає, що

діти цього виду динозаврів залишалися в гнізді протягом кількох місяців після появи на світ, батьки їх годували.

За сто кілометрів від тих місць, де експедиція Хорнера зробила свої знахідки, розташовані відомі райони мешкання гадрозаврів в древню епоху — долини рік, покриті багатоміліметровою рослинністю. Тут гадрозаври ставили здобичку хижих ящерів-тиранозаврів. Про це свідчать виявлені у великій кількості кістки дорослих тварин.

Відкриття американських палеонтологів проливають світло на загадку, якої довгий час не могли пояснити вчені: чому поряд з останками дорослих тварин ніколи не знаходили кісток малят і яєчної шкаралупи. «Шукали не там, де треба», — вважає Хорнер.

Хорнер заслужив репутацію одного з провідних експертів, які займаються вивченням динозаврів. Йому належить перше, зроблене в 1978 році відкриття кладки яєць динозаврів. Його нові знахідки дають уявлення про звички і поведінку цих викопних тварин. Хорнер переконаний, що вони вели активний спосіб життя і були теплокровними, що суперечить гіпотезам, які існували досі. Грунтуючись на своїх відкриттях, він твердить, що динозаври деяких видів могли бігати зі швидкістю до сорока кілометрів на годину, а інші були хорошими плавець. Коли трав'яні динозаври кочували, вони збиралися у великі стада, організовані як стада слонів: у центрі знаходилися молоді тварини в оточенні дорослих. Хорнер вважає, що ці «досить високорозвинені» істоти, які панували на Землі майже двісті мільйонів років, заслуговують кращої репутації.

За матеріалами зарубіжної преси.

(АПН).

Великою популярністю в Чехословаччині користується розведення карликових дерев — бонсай. Кілька років тому в Празі було створено товариство, яке об'єднує нині понад 500 чоловік. Незвичайні рослини демонструються на щорічних виставках, що проводяться в різних містах країни. Їх відвідувачам дається найдетальніша інформація про бонсай — складне мистецтво, що зародилося в Південно-Східній Азії майже 1700 років тому. Досить сказати, що кожне дерево повинне мати одну з п'яти форм, властивих бонсай. Ці форми досягаються з допомогою мідного дроту, яким обмотують гілки або стовбур, щоб загальмувати процес росту. Дріт, як правило, не знімають протягом 16 тижнів. Існує також інший шлях створення традиційної форми бонсай — «відтягування», коли до гілок дерев чіпляють невеличкі гири. Організатори виставки намагаються створювати нові форми дерев і «приручати» нові їх види для своєї улюбленої творчості.

На знімку: відвідувачі празької виставки оглядають дерева. Фото ЧТН—ТАРС.

ГПО НА МАРШІ

ПРИЗ ВРУЧИВ ФРОНТОВИК

Ім'я колишнього бойового льотчика Героя Радянського Союзу Валерія Олександровича Верхованцева відоме в кожній першій комсомольській ор-

ганізації Кіровоградщини. Він гromив ворога під Москвою, в небі над Варшавою та Берліном. Зустрічаючись із майбутніми воїнами, Валерій Олександрович завжди закликає їх загартовуватися духовно і фізично, готуватися до армії ще зі шкільної партії.

Ось і цього разу В. О. Верхованцев вів розмову про фізичне загартовування тих, хто незабаром піде служити до лав Радянської Армії. Перед ним стояли юнаки, що тренуються в спортивно-технічних секціях сільських колективів фізкультури і колгоспних організаціях ДТСААФ. Вони приїхали в Новомиргород, щоб взяти участь в змаганнях на боротьбу призу Героя Радянського Союзу В. О. Верхованцева. Валерій Олександрович, виступаючи перед допризовниками, розповів, як став високо-

класним лижником, як займався гімнастикою, кульовою стрільбою, як став льотчиком.

— Хай переможе той, хто буде боротися чесно, хто готував себе до змагання по-справжньому! — такими були напутні слова героя.

Вже на перших стартах новомиргородське О. Кушнік вміло діяв на вогнево-му рубелі і вибив 48 очок з 56 можливих. З ним потім зрівнявся С. Фаюк з Гайворона. Коли спортсмени виконували вправи на перекладинах, рекорд для встановлення іще один новомиргородець — В. Василенко, який підтягнувся 23 разів. А ось на 6-кілометровій кросовій дистанції господарям траси не вдалося фінішувати першими — найкращий час тут мав В. Романенко із Новоукраїнського району.

Командою все ж пере-

могли новомиргородці. І В. О. Верхованцев вручив їм іменний приз, встановлений обласною радою ДСТ «Колос». Друге місце в турнірній таблиці зайняли гайворонці, третє — знам'яні.

К. КОЛІСНИК,
засідуюча організацій-
ним відділом обласної
ради ДСТ «Колос».

ФУТБОЛ

ПЕРЕД НОВИМ СТАРТОМ

У всьому відчувається притих футбольної весни. Третього березня відбудуться ігри однієї восьмої фіналу розиграної Кубка

СРСР. У них візьмуть участь чотирнадцять команд. Серед них і три українські — дніпропетровський «Дніпро», харківський «Металіст» і одеський «Чорноморець». А динаміці Києва почнуть боротьбу за кришталевий приз з однієї четвертої фіналу, який проходить 11 березня.

Сорок шостий чемпіонат країни клуби другої ліги почнуть 25 березня. Згідно із затвердженням положень «Зірка» гратиме в українській зоні, в якій виступатимуть цього року двадцять шість клубів (на два більше, ніж торік).

А поки що триває ретельна підготовка до цих баталій. Перед від'їздом на заключний навчально-тренувальний збір до Мукачевого «Зірка» на стадіоні «Піонер» провела контрольний товариський

матч. Її суперником були кандидати до збірної Кіровоградщини, яким у першій половині травня доведеться захищати спортивні кольори області на VIII спартакіаді України. Гра закінчилася перемогою основного складу команди майстрів.

Під час матчу виявляється ряд недоліків над усуненням яких старшому тренеру «Зірки» В. Самохину, тренерам збірної А. Кравченку і О. Кацману треба ще багато попрацювати, щоб підвести свої колективи до необхідної спортивної форми.

В. ТВЕРДОСІЛ,
голова обласної федерації футболу.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

Кіровоградський інститут сільськогосподарського машинобудування

**ОГОЛОШУЄ НАБІР СЛУХАЧІВ НА ЗАОЧНІ
ТА ВЕЧІРНІ ЧОТИРИМІСЯЧНІ КУРСИ
ДЛЯ ВСТУПУ ДО ІНСТИТУТУ В 1983 РОЦІ**

Заняття проводитимуться тричі на тиждень, вечорами, за програмою вступних екзаменів. Для заочників працюватиме консультант.

Приймають осіб, які мають середню освіту, а також учнів 10-х класів, училищ, технікумів.

ДОКУМЕНТИ:
заяву на ім'я ректора, квитанцію про внесення плати за навчання (гроші

18 крб. за вечірні й 20 крб. — за заочне навчання надсилає поштовою переказом на поточний рахунок КІСМУ 14118 в міському управлінні Держбанку).

Прийом документів щодня, крім неділі, з 11 до 18 год., у суботу — з 9 до 14 год. за адресою: м. Кіровоград, пр. «Правди», 70-а, ауд. 511.

Ректорат.

Виробниче об'єднання «Олександрівугілля» ЗАПРОШУЄ

на будівництво шахт і будівництво робітників таких професій:

прохідників, електрослюсарів підземних, кріпильників, електрослюсарів шахтної поверхні, машиністів підземних установок, гірничих робітників підземних, машиністів електро-возів, сигналістів, ламповщиків, робітників шахтної поверхні, машиністів конвейерів.

Бажаючі працювати на будівництві, а потім на експлуатації шахт можуть набути будь-які будівельні і шахтарські професії у навчально-курсовому комбінаті, технічному училищі № 3, учбовому пункті шахтобудівельного управління № 2 з відривом і без відриву від виробництва.

Працівникам шахтного

будівництва, зайнятим на підземних роботах, як і шахтарям, виплачується одноразова винагорода за вислугу років. Вони користуються правом на пільгове пенсійне забезпечення.

При наявності підземного стажу роботи не менше 10 років у віці 50 років гарантується щомісячна пенсія в розмірі 120, при стажі понад 15 років — 140, понад 20 років — 160 крб.

Робітники забезпечуються безплатним наливом і спецодягом, безплатним проїздом до місця роботи.

Одиноким і малосім'йним надається гуртожиток.

По довідки звертатися на адресу: м. Олександрія, проспект Леніна, 77, кімната 231.

Товариші колгоспники, робітники і службовці!

Заготівельні організації споживчої кооперації закупають у населення в необмеженій кількості велику рогату худобу, свиней, кролів, птицю, м'ясопродукти, яйця, цукор, молоко та інші лишки сільськогосподарських продуктів за цінами по домовленості.

Повідомляємо, що в 1983 році підвищено закупівельні ціни на живих кролів та кроляче м'ясо.

Також пагадуємо, що в цьому році триває зустрічний продаж комбікорму громадянам, які продають велику рогату худобу, птицю, м'ясо заготконторам райспоживспілок і районних споживчих товариств. Про умови продажу ком-

бікорму та закупівельні ціни на сільгосппродукти ви можете дізнатися у заготконторі свого районного споживчого товариства, у заготівельників на заготпунктах.

Для зручності населення заготівельні організації укладають з громадянами договори на закупівлю сільгосппродуктів. Від громадян, які уклали договори, продукція приймається в першу чергу.

ПРОДАВАЙТЕ ЛИШКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ СПОЖИВЧІЙ КООПЕРАЦІЇ — ЦЕ ВИГІДНО І ЗРУЧНО!

Управління
заготівель
облспоживспілки.

ДО ВІДОМА КЕРІВНИКІВ ШКІЛ

Кіровоградське бюро
подорожей та екскурсій

ЗАПРОШУЄ

учнів шкіл у подорож
на теплоході «Адмірал

Нахимов» з 20 по 23 березня в міста Севастополь, Ялту та Одесу.

Вартість путівки від 38 до 57 карбованців.

По довідки звертатися на адресу: 313050, м. Кіровоград, вул. Фрунзе, 8. Тел. 7-31-51.

Колектив редакції газети «Молодий комунар» висловлює глибоке співчуття колезі-працівникові редакції В. В. Гончаренку з приводу тяжкої втрати — смерті його матері.

Надії Мусіївни.

ОБРЯДИ НОВІ, РАДЯНСЬКІ

У вашому житті відбулася урочиста подія — ви одружилися або у вас народилася дитина.

З'явилася ще одна радянська сім'я! Народилася ще одна радянська людина! Це радість для всіх нас. Тому ваше одруження чи народження вашої дитини урочисто відзначають не тільки ваші рідні, друзі, а й представники колективу, в якому ви працюєте, вашої комсомольської організації, місцевої Ради народних депутатів, працівники служби побуту.

...В обласному центрі спеціально для проведення урочистих реєстрацій функціонує обрядовий салон фірми побутових послуг «Райдуга».

Дорогі наречені!

Незабаром ви станете подружжям. Бажаємо вам щастя, кохання, взаємної поваги. А для того, щоб ваше свято запам'яталося на все життя, радимо звернутися до обрядового салону. Тут можна проконсультуватися щодо обрядових послуг і замовити їх.

В САЛОНІ ОБРЯДОВИХ ПОСЛУГ

...можна придбати необхідну атрибутику до обряду

«Одруження»:

квіти різних видів,
віночки,
корони,
весільні стрічки,
стрічки для почесних свідків,
запрошення на весілля (на ваше замовлення на картках друкується текст).

ПОБУТОВІ ПОСЛУГИ ФІРМИ «РАЙДУГА»

ПРОКАТ ФОТОАПАРАТУРИ

фотоапаратів, фотозбільшувачів, фотобачків, ванночок та іншого необхідного приладдя.

Адреса прокатного пункту: м. Кіровоград, вул. Андріївська, 109а, будинок побуту «Темп».

...можна одержати напрокат:
весільний одяг (сукні для наречених та дружок),
кільця на автомашини,
...можна замовити приміщення для проведення свята в супроводі вокально-інструментального ансамблю. Розпорядник весільного застілля допоможе зробити весілля не лише веселим, а й цікавим.

ВАМ, МОЛОДІ БАТЬКИ!

Виростити дитину людиною, гідною своєї великої епохи. Це побажання одержують молоді батьки кожного новонародженого під час реєстрації малюків. Їм бажають виростити дітей сильними, розумними, добрими. Щоб вони були чесними і мужніми, пам'ятали, що щастя людини — у праці на благо свого народу, своєї Батьківщини.

До обряду «Народини» салон обрядових послуг пропонує стрічки для почесних батьків.

Майбутнім воїнам

Проводи в армію — це урочиста подія не тільки для рідних призовника, а й для колективу, в якому він працював. Тому і святкується ця подія урочисто.

Нині проводи призовників — один з найважливіших нових радянських обрядів.

До цього обряду салон пропонує стрічки призовникам.

Адреса салону — вул. Луначарського, 29. Телефон 2-41-48.

УКРПОБУТРЕКЛАМА.

«Молодой коммунар» —
орган Кіровоградського
областного комітета
ЛКСМ України.

На українському мові.

БК 07558.

НАША АДРЕСА:

316050, МСП,

м. Кіровоград,

вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-38; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолaboratorії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53.

Індено 81103.

Обсяг 0,5 друк. арк.

Зам. № 110.

Тираж 65 500

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

Друкарня імені Г. М. Димитрова
видавництва
«Кіровоградська правда»
Кіровоградського обкому
Компартії України
м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.